

Álbmotsuoji atnu ja iežas suddjen

Dát diedihanchálus veahkeha du ipmirdit álbmotsujiid anu ja iežas suddjema.

Supmii ii čuoze dálá áigge militearalaš uhkki. Álbmotsuoji ii dárbbat dál váldit atnui. Lihkká gánnáha diehttit vuoddoáššiid álbmotsujiin ja iežas suddjemis. Normáladiliin álbmotsuojit adnojuvvojit orruid fuorkán ja áiggeájanassadjin.

Makkár álbmotsuojit leat?

Álbmotsuojit leat plánejuvvon soahteáigge anu várás. Dat leat álbmoga suddjema dehálaš oassi. Suojit leat mángga stuoru. Daidda lea oktasaš

nanu ráhkadus, iežas áibmomolsunrusttet, heahtebáhtaranjohtolat ja biergasat.

Álbmotsuojit leat priváhta giddodagain, dego geardedáluin ja ráidodáluin, gávppiin, doaimmahagain ja industriijavisttiin sihke almmolaš giddodagain, dego skuvllain ja buohcceviesuin.

Dasa lassin leat almmolaš álbmotsuojit, mat addet suoji ovdamearkka dihte gávpogis johtti olbmuide. Dat dievasmahttet dábálaččat stuora gávpogiid álbmotsujiid dárbbu.

Ná álbmotsuodji váldojuvvo atnui

Viessoeaiggát galgá plánat ovddalgihtii, mot álbmotsuodji váldojuvvo atnui. Dat lea giddodaga gádjunplánema oassi.

Goas atnuiváldin dáhpáhuvvá ja gii dan dahká?

Álbmotsuodji váldojuvvo atnui 72 diimmu siste eiseválddi mearrádusa rájes. Álbmotsuoji válmastallet atnui giddodaga orrut. Dán manjel suodji guđđojuvvo válmastuvuohtadillái, goas dohko sáhtta sirdásit dárbbu mielde johtilit.

Álbmotsuoji atnu lea álki, go dat lea ovddalgihtii plánejuvvon. Sáhtti behtet ovtta soahpat, geat orruin skuvlejuvvojit álbmotsuoji atnui.

Sáhtát lasihit iežat máhtu go oahpásnuvat giddodaga rávvagiidda.

Atnuiváldima muttut:

- Gurre saji dávviriin ja burgge badjelmearálaš ráhkadusaid. Čorge saji.
- Merke sisaboadáhaga olggu rájes gitta álbmotsuoji rádjái.
- Válmastala álbmotsuoji reaidduid atnuválmassin:
 - sajáiduhte caggandealttá dehe sihkkarastte cagganlanja doaimma
 - deavdde várrečáhcelihtiid ja hukse hivssetskábiid
- Sihkkarastte uvssaid ja luŋkkaid doaimma. Sihkkarastte suoji gaskkustanoktavuođaid.
- Sihkkarastte heahtebáhtaranjohtolaga doaimma.
- Gidde suoji normáladiliid áibmomolsuma.
- Sihkkarastte áibmomolsunrusttegiid ja eará rusttegiid doaimma.

Lassidiedut:

suomi.fi/varautuminen
pelastustoimi.fi/vaestonsuojelu

Dát diedihanchálus vuodđuduvvá sisáššiidministeriija ofelažžii álbmotsuoji atnuiváldimis ja anus. Doahttal álohii eiseválddiid rávvagiid.

Ná suddjet iežat álbmotsuodjái

Álbmotsuojit adnojuvvojit dušše soadi áigge. Suddjendárbu dieđihuvvo álbmotčerggoniin ja eiseválddi várradieđáhusain ovdamearkka dihte 112-mobiilaáppas. Jođanis iežas suddjen lea dehálaš, daningo váruhusa ja vára gaskkas sáhtta leat hui oanehis áigi.

Gosa suddjen iežan?

- Go alárbma čuodjá, de sirdás dakkaviđe lagamus álbmotsuodjái. Álbmotsuodjái sáhtta ohcalit suodjái gii beare suoji dárbbaheddji, juos suojis lea sadji.
- Álbmotsuojit dovddaldat lea álit dásseiidot golmmačiehkka oránša vuoduin.
- Juos lahka ii leat álbmotsuodji, suddje iežat sissajiide nu lahka go vejolaš nanu ráhkadusaid, ovdamearkka dihte viesu gaskaosiide. Vealtte olgun lihkaideami.

Maid mielde suodjái?

Doala mielddát identitehtaduodastusa, vealtameahtun dálkasiid, telefonna, unna mearáža giehtaruda ja juhkamusa.

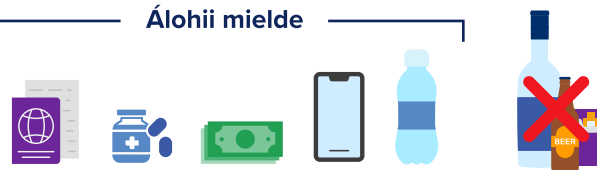
Váldde álbmotsuodjái mielde:

- biepmu ja juhkamusa, maid sáhtta návddašit liggema haga
- hygieniijadárbašiid
- gállolámpa ja báhtteriid sihke várrerávdnjegáldu mátketelefonna láddemii
- áiggeájanasa (girjiid, spealuid, duhkorasaid)
- dárbbu mielde biergasiid idjadeapmái (ovdamearkka dihte oadđinseahkka ja -vuloš)

Mielde álbmotsuodjái

Álohii mielde

Mot doaibmat suojis?

Suoji rusttegiid atnet olbmot, geat leat suojis ovtas. Stuorit sujiin leat sierra skuvlejuvvon adnit. Suojis sáhtta leat baski ja liekkas, muhto doppe leat dorvvolaš orodit. Suojis dárbbaha leat dábálaččat oanehis áiggi.

Doahttal rávvagiid ja fuolat ovtas earáiguin čorgatvuodas. Ale borggut dehe ane rusttegiid, mat lasihit dollabuollinriskka.

Ovtasbargan, ráfálaš doaibma ja earáid vuhtii váldin dahket suojis orodeami njuovžila.